

Izvleček: Vrednotenje geodiverzitete postavlja temelje za varovanje nežive narave. Do zdaj je bilo razvitih mnogo metod vrednotenja geodiverzitete, ki so se primarno osredotočale bodisi izključno na značilnosti preučevanega območja bodisi zgolj na en segment vrednotenja, zaradi česar rezultati vrednotenja niso medsebojno primerljivi. Namen disertacije je razviti metodo vrednotenja geodiverzitete, ki bo smiselno prilagojena obstoječim metodam vrednotenja biodiverzitete in ki bo hkrati vključevala ključne komponente geodiverzitete tako, da bodo rezultati vrednotenja na najbolj pogostih osnovnih tipih reliefa v Sloveniji primerljivi. Pregled teorije o bio- in geodiverziteti ter metod njunega vrednotenja je omogočil modifikacijo slednjih na način, da je bilo novo, modificirano metodo vrednotenja geodiverzitete mogoče aplicirati na tri območja različnih reliefnih tipov v Sloveniji. Vključeni so bili geomorfološki in hidrološki elementi ter razgibanost površja tako, da je bila enakovredno zastopana njihova številčnost in enakomernost razporeditve v prostoru. Rezultati vrednotenja po naši metodi v primerjavi z drugimi metodami kažejo, da so najbolj abiotsko raznovrstni bolj uravnani deli preučevanih območij, kjer sta raznolikost in skupno število elementov največja – ta območja imajo geoturistični, geoizobraževalni, varovalni in druge potenciale. Če primerjamo izbrana preučevana območja, so zelo visoke vrednosti indeksa geodiverzitete le na pretežno fluvialnem reliefnem tipu, na preostalih – kraškem in pretežno poledeniškem – pa maksimalno visoke, kar pomeni, da sta manj abiotsko heterogena. Modificirani indeks geodiverzitete je uporaben za vrednotenje na različnih reliefnih tipih, saj učinkovito določi območja z najvišjimi vrednostmi indeksa, pri čemer so rezultati med posameznimi vrednotenji celotnih preučevanih območij primerljivi in zaradi tega tudi uporabni za aplikativne namene.

Ključne besede: geodiverziteti, geomorfologija, kvantitativni model, Logarska dolina, Hrastnica, Postojnski jamski sistem, Slovenija

Lucija Miklič Cvek

Poročilo o delu Zveze geografov Slovenije v letu 2022

Ljubljana, Gosposka ulica 13, <https://www.zveza-gs.si/>

Zveza geografov Slovenije (ZGS) je v letu 2022 delovala v javnem interesu na področju raziskovalne dejavnosti, z rednim izdajanjem znanstvenih in strokovnih publikacij ter organiziranjem različnih dogodkov.

Leta 2022 je bilo v ZGS včlanjenih šest društev (**Ljubljansko geografsko društvo**, **Društvo učiteljev geografije Slovenije**, **Geografsko društvo Gorenjske**, **Geografsko društvo Maribor**, **Društvo mladih geografov Slovenije** in **Društvo študentov geografije Maribor**) ter šest posameznikov. V okviru ZGS so delovale tri komisije – Komisija za hidrogeografijo, Komisija za uporabo geografskih informacijskih sistemov pri varovanju okolja ter Komisija za regionalno in prostorsko planiranje.

Občni zbori ZGS je 1. marca 2022 izvolil nov Izvršni odbor (IO) ZGS v sestavi: Aleš Smrekar (predsednik), Stanko Pelc (nekdanji predsednik/namestnik predsednika), Boštjan Rogelj (tajnik), Matjaž Geršič (blagajnik), Matija Zorn (urednik Geografskega vestnika), Lea Rebernik (urednica Geografskega obzorjnika), Primož Pipan (član IO odgovoren za koordinacijo izvedbe Noči geografije), Tina Šlajpah (članica IO, odgovorna za odnose z javnostjo, družbena omrežja in urejanje spletne strani) in Uroš Horvat (član IO, odgovoren za popularizacijo geografije in sodelovanje z društvi). Izvršni odbor je opravljal tekoče in formalne dejavnosti v povezavi z mednarodnimi stiki, podporo društvom in spodbujanjem društev, ki so manj dejavna. Sestal se je na šestih rednih sejah.

Na občnem zboru je bila sprejeta tudi izjava ZGS o vojni v Ukrajini. Izjava je v celoti dostopna na spletni strani ZGS (<https://www.zveza-gs.si/2022/03/22/izjava-zveze-geografov-slovenije-o-vojni-v-ukrajini/>).

ZGS je izdal dve številki znanstvene revije **Geografski vestnik** ter dve dvojni številki strokovne revije **Geografski obzornik**. Geografski obzornik je bil ponovno vključen v bazo SCOPUS, iz katere je bil izključen leta 2021. Reviji nadaljujeta tradicijo seznanjanja strokovne in širše javnosti z znanstvenimi dosežki geografske vede.

ZGS je v sodelovanju z Regionalno razvojno agencijo za Koroško organiziral **23. zborovanje slovenskih geografov**. Zborovanje se je odvijalo v Slovenj Gradcu 8. in 9. aprila 2022. V okviru zborovanja je potekala slavnostna akademija ob 100-letnici ZGS, na kateri so bila podeljena priznanja ZGS. Melikovo priznanje za mlado znanstvenico je prejela Kristina Glojek. Pohvalo ZGS so prejeli: Maruša Goluža, Tomaž Gorenc, Lucija Lapuh, Erik Logar, Boštjan Rogelj, Jure Tičar, Anja Trobec in Manca Volk Bahun. Bronasto plaketo ZGS so prejeli: Rok Ciglič, Primož Gašperič, Mojca Ilc Klun, Simon Kušar in Lucija Miklič Cvek. Srebrno plaketo ZGS so prejeli: Rožle Bratec Mrvar, Primož Pipan, Tatjana Resnik Planinc, Aleš Smrekar in Matija Zorn. Zlato plaketo ZGS so prejeli: Mitja Bricelj, Matej Gabrovec, Drago Perko in Mirsad Skorupan. Melikovo priznanje sta prejela: Vladimir Drozg in Drago Kladnik. Ilesičevo priznanje sta prejela: Igor Lipovšek in Karmen Kolnik.

Zborovanje je bilo tudi osrednji dogodek ZGS v okviru **Noči geografije**, ki je potekala 1. aprila 2022. Poleg zborovanja so bila v okviru Noči geografije izvedena še različna predavanja ter fotografski natečaj »Mi v pokrajini«.

V okviru Slavnostne akademije je bila podeljena tudi **Bohinjčeva nagrada** za najboljše študentsko delo. Na razpis je prispelo devet del. Komisija v sestavi Tatjana Kikec, Aleš Smrekar in Matjaž Geršič je nagrado podelila Galu Hočvarju za magistrsko delo »Analiza habitata velike uharice (*Bubo bubo*) na izbranih območjih in ugotavljanje novih potencialnih gnezdišč« (mentor: dr. Blaž Repe).

ZGS je skupaj z ZRC SAZU Geografskim inštitutom Antona Melika že v letu 2021 izdal znanstveno monografijo, posvečeno zborovanju z naslovom **Koroška – od preteklosti do perspektiv**. Urednik monografije je Matjaž Geršič. Dosegljiva je na spletnem naslovu: <https://doi.org/10.3986/zborovanje.016>.

ZGS je zastopal slovenske geografe v **Mednarodni geografski zvezi** (IGU – *International Geographical Union*) in v **Evropskem združenju geografskih zvez** (EUGEO – *Association of Geographical Societies in Europe*). Predstavniki ZGS so se udeležili letne konference IGU, ki je potekala v Parizu med 18. in 22. julijem 2022. ZGS je ob 100-letnici pripravil zloženko o slovenski geografiji, ki je bila razdeljena na konferenci. V okviru konference je potekala letna skupščina IGU, v imenu ZGS sta se je udeležila Aleš Smrekar in Matjaž Geršič. V Parizu je potekala tudi letna skupščina organizacije EUGEO, ki se je v imenu ZGS udeležil Aleš Smrekar. Na njej je bilo dogovorjeno, da bo Noč geografije 2023 potekala 14. aprila 2023. Naslednja konferenca IGU bo potekala v Dublinu (Irska) leta 2024. Deveti kongres EUGEO bo potekal v Barceloni od 4. do 7. septembra 2023.

ZGS je ob pomoči ZRC SAZU Geografskega inštituta Antona Melika digitaliziral vodnike ekskurzij zborovanj slovenskih geografov. Digitalizirani vodniki so na voljo v PDF zapisu na spletnih straneh ZGS (<http://zgs.zrc-sazu.si/sl-si/publikacije/zbornikizborovanj>).

ZGS je v sodelovanju z ZRC SAZU Geografskim inštitutom Antona Melika, Oddelkom za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani in Zvezo geodetov Slovenije, 27. septembra 2022, organiziral **16. bienalni simpozij Geografski informacijski sistemi v Sloveniji** z naslovom »Sedanost in prihodnost«. Na 16. bienalnem simpoziju so se srečali raziskovalci, strokovnjaki, pedagogi, uporabniki in proizvajalci GIS iz cele Slovenije. Predavatelji so predstavili najnovejše stanje na področju GIS-ov, izmenjali izkušnje ter se posebej posvetili 30-letnici simpozija in pregledu razvoja geografskih informacijskih sistemov. Zbrane udeležence je nagovoril predsednik ZGS Aleš Smrekar.

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je ob stoletnici društvenega delovanja odlikoval Zvezo geografov Slovenije za raziskovalno in izobraževalno delo ter prispevek k slovenski narodni zavesti z **redom za zasluge**. Odlikovanje je priznanje znanstvenoraziskovalnemu in didaktičnemu delu slovenskih geografinj in geografov v zadnjih stotih letih. Slovesnost ob vročitvi odlikovanja je potekala v predsedniški palači 9. novembra 2022. Odlikovanje je bilo podeljeno na pobudo Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, Oddelka za geografijo Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem in ZRC SAZU Geografskega inštituta Antona Melika.

ZGS se skupaj z Alumnii klubom geografov Univerze v Ljubljani, 14. decembra 2022, organiziral novoletno srečanje geografov v Dvorani Zemljepisnega muzeja Geografskim inštitutom Antona Melika.

Boštjan Rogelj

Poročilo o delu Društva učiteljev geografije Slovenije za leto 2022

Gosposka ulica 13, 1000 Ljubljana, <http://dugs.splet.arnes.si/>

Društvo učiteljev geografije Slovenije deluje od konca leta 1998, ko je bilo ustanovljeno na pobudo prof. dr. Jurija Kunaverja. Ustanovni zbor je potekal 6. 11. 1998 v Kranjski Gori, društvo pa je bilo formalno registrirano 16. 12. 1998. Društvo ima sedež v Ljubljani in je član Zveze geografov Slovenije.

Društvo skrbi za povezovanje učiteljev geografije v Sloveniji in tujini. Prireja izobraževanja učiteljev ter dejavnosti, ki popularizirajo geografijo in njeno praktično ter življenjsko uporabnost. Osnovne dejavnosti društva so: izvedba predavanj in delavnic, taborov, organizacija tekmovanj in natečajev, strokovnih srečanj in druženj, zbiranje gradiv ter podelitev priznanj.

Predstavniki društva (izvoljeni 16. 10. 2020) nadaljujejo svoje funkcije: predsednica društva je Nataša Mrak, podpredsednica dr. Mojca Ilc Klun, tajnica Andreja Bečan in blagajnik Mirsad Skorupan. Člani izvršnega odbora so: dr. Eva Konečnik Kotnik, dr. Jurij Kunaver (častni član), Kristina Šturm, mag. Lea Nemec, Nina Farič, dr. Tatjana Resnik Planinc, Tomi Tomšič, Tomislav Golob in Rožle Bratec Mrvar.

Društvo učiteljev geografije Slovenije (DUGS) je tudi v letu 2022 delovalo kot stanovsko društvo učiteljev geografije.

Največje zanimanje in največje število udeležencev so privabile redne dejavnosti društva, v katere sodijo: tabor učiteljev, izvedba seminarja in organizacija konference. Udeleženci so s svojo aktivno

Slika 1: Del udeležencev na terenskem sklopu konference »Kras. Voda. Človek.« v Postojni.